

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/νσις: Ιωάννου Γενναδίου 14 - 115 21, Αθήναι
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

ΠΡΩΤ. 5770/2016

ΑΡΙΘΜ.

ΑΘΗΝΗΣ 16η Ιανουαρίου 2017

ΔΙΕΚΤ. 117

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός
τήν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν καί
τάς Ἱεράς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΘΕΜΑ: «Περί ἀποστολῆς Μηνυμάτων διά τήν ἑορτήν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν πρὸς τοὺς Ἐκπαιδευτικούς ὅλων τῶν βαθμίδων καί πρὸς τοὺς μαθητάς καί τάς μαθητρίας ὅλων τῶν ἐλληνικῶν Σχολείων»

Ἐκ Συνοδικῆς Ἀποφάσεως, ληφθείσης ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, τῆς 8ης μηνός Δεκεμβρίου π.ῆ., καί κατόπιν τοῦ ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 14/24.11.2016 ἐγγράφου τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, δι' οὗ ὑποβάλλεται πρότασις διά τήν ἀνάγνωσιν Μηνύματος Αὐτῆς ἀπευθυνομένου ἀντιστοίχως: α. πρὸς τοὺς Ἐκπαιδευτικούς ὅλων τῶν βαθμίδων ἐκπαιδεύσεως καί β. πρὸς τοὺς μαθητάς καί τάς μαθητρίας ὅλων τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τήν προσεχῇ ἑορτήν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν (30.1.2017), γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος, ἐν τῇ ῥηθείᾳ Συνεδρίᾳ Αὐτῆς, ἀπεφάσισεν ὅπως ἐγκρίνη καί ἐπευλογήσῃ τήν ἀνωτέρω πρότασιν, ἀποστείλῃ δέ διά τοῦ παρόντος τά σχετικά κείμενα, ἵνα μερίμνη τῶν ἐκασταχοῦ Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν ἀποσταλοῦν εἰς τά Σχολεῖα τῆς Περιφερείας αὐτῶν, ἵνα ἀναγνωσθοῦν τό μὲν πρῶτον ὑπὸ τῶν Ἐκπαιδευτικῶν, τό δέ δεύτερον πρὸς τοὺς μαθητάς καί τάς μαθητρίας κατὰ τήν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς.

Ἐντολὴ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
Γεώργιος Κλήμης
Ὁ Μεθώνης Κλήμης

Κοινοποιήσις:

Εἰδικήν Συνοδικήν Ἐπιτροπὴν
Πολιτιστικῆς Ταυτότητος
Παρ' ἡμῖν

ΜΗΝΥΜΑ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟ
ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ
(30 Ιανουαρίου 2017)

Πρός τούς Εκπαιδευτικούς όλων τών βαθμίδων

Αγαπητοί μας εκπαιδευτικοί,

Ο φετινός εορτασμός τών τριών Ιεραρχών προσφέρει, όπως κάθε χρόνο, τήν ευκαιρία προς όλους όσοι εμπλέκονται στην υπέροχη αλλά και υπεύθυνη αποστολή της διαπαιδαγώγησης της νέας γενιάς, νά προβληματιστούμε για τήν ποιότητα καί τό μέλλον της παιδείας στόν τόπο μας καί νά επαναπροσδιορίσουμε τούς στόχους μας.

Η σημερινή πραγματικότητα αναδεικνύει μέ ανάγλυφο αλλά καί οδυνηρό τρόπο τίς συνέπειες τών λαθών καί τών παραλείψεών μας. Διαμορφώσαμε κοινωνία στηριγμένη στην ατομική καταξίωση, στην ταύτιση της επιτυχίας μέ τόν καταναλωτισμό καί τήν ανάδειξη τών νοητικών δεξιοτήτων ως βασικού εργαλείου επίλυσης τών πολυποίκιλων ανθρωπίνων αναγκών.

Αποτέλεσμα της αντιμετώπισης αυτής αποτελεί ή απογοήτευση καί ή παθητικότητα τών ανθρώπων, κυρίως όμως τών μαθητών μας. Τά νεανικά τους όνειρα καί οί ευγενείς τους πόθοι προσαρμόζονται γρήγορα καί βίαια στην αναγκαιότητα πρόσκαιρης ακαδημαϊκής επιτυχίας, ή οποία δέν μπορεί νά εξασφαλίσει πλέον ούτε τήν στοιχειώδη επιβίωση. Ως συνέπεια αὐτοῦ τοῦ γεγονότος γινόμαστε ὅλοι μάρτυρες πρωτόγνωρης νεανικῆς καταθλίψεως, ιδιότυπης εξαρτήσεως ἀπό τίς ηλεκτρονικές συσκευές καί ἐξάρσεως παραβατικῶν συμπεριφορῶν κάθε εἶδους.

Οἱ τρεῖς Ἱεράρχες ἔζησαν στό παρελθόν, μέ τή ζωή καί τό ἔργο τους ὅμως ἀπαντοῦν στά ἀδιέξοδα τοῦ παρόντος καί μᾶς καλοῦν στην ὑλοποίηση τοῦ ὁράματος ἑνός φωτεινότερου μέλλοντος. Ἡ ἐποχή τους, ὅπως καί ή δική μας, ὑπῆρξε περίοδος μεγάλων ἀνατροπῶν καί μεταβάσεως σ' ἕνα διαφορετικό κόσμο. Ἡ σκέψη τους ὅμως ὑπῆρξε συνθετική. Ἐντόπισαν τούς θησαυρούς τοῦ παρελθόντος, ἀπορρίπτοντας παράλληλα ὅλα ἐκεῖνα τά στοιχεῖα της δεισιδαιμονίας καί της πλάνης, πού δέν ἦταν πλέον σέ θέση νά ἀπαντήσουν σέ βασικά ἐρωτήματα της ἀνθρώπινης υπάρξεως. Μαθήτευσαν σέ κάθε πεδίο της τότε ἐπιστήμης, παρέμειναν ὅμως πάντα σταθεροί ἀναζητητές τοῦ βαθύτερου νοήματος της ζωῆς. Καλλιέργησαν μέ συνέπεια τόν νοῦ καί τήν ψυχή τους, διατήρησαν ὅμως διαρκῶς στραμμένη τή ματιά τους στίς ἀνάγκες της κοινωνίας, μετατρέποντας τίς δεξιότητες καί τίς γνώσεις τους σέ ἐργαλεῖα ἀγάπης καί ἀλληλεγγύης.

Ὁ Μέγας Βασίλειος ὑπῆρξε ἀληθινός πανεπιστήμων καί ἀναδείχτηκε κορυφαῖος ἐρευνητής θεωρητικῶν καί θετικῶν ἐπιστημῶν. Συγχρόνως, ἀναδείχτηκε ἰδρυτής ἑνός τεράστιου φιλανθρωπικοῦ ἔργου.

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος καλλιέργησε σέ ὑπέρτατο βαθμό τήν λογική σκέψη καί τήν γλωσσική διατύπωση. Παράλληλα, ἡ ἀγάπη του, κυρίως πρὸς τοὺς νέους, τὸν κατέστησε ἕναν ἀπὸ τοὺς κορυφαίους παιδαγωγούς.

Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἀφομοίωσε δημιουργικά ὅλη τήν σοφία τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων καί συνδύασε τήν γνώση μέ τήν καλλιτεχνική ἔκφραση καί εὐαισθησία. Αὐτό ὅμως δέν τὸν ἐμπόδισε νά ἀναλώσει τή ζωή του στήν πνευματική καί ὑλική στήριξη τοῦ ποιμνίου του.

Αὐτός ὁ συνδυασμός λόγων καί ἔργων τοὺς καθιστᾷ πρότυπα καί σήμερα. Ὡς στυλοβάτες τῆς Ἑλληνορθόδοξης παράδοσής μας, μᾶς προτείνουν τήν ἀγιότητα τῆς ζωῆς ὡς προϋπόθεση ἀληθινοῦ ἀνθρωπισμοῦ, στηριγμένου στήν πίστη πρὸς τὸν Θεό καί στήν ἀγάπη πρὸς ὅλους ἀδιακρίτως. Μέσα σέ αὐτό τό πλαίσιο ἡ γνώση θά ἐπανεύρει τό βαθύτερο νόημά της καί τό σχολεῖο θά μεταβληθεῖ σέ χώρο ὑπαρξιακῆς ὁλοκληρώσεως, πνευματικῆς καλλιέργειας καί καλλιτεχνικῆς δημιουργίας.

Ἀγαπητοί μας ἐκπαιδευτικοί,

Οἱ καιροί ἀπαιτοῦν τή συνεργασία ὅλων μας, πρὸς ὄφελος τῶν παιδιῶν μας καί τῆς κοινωνίας μας. Ὡς ποιμαίνουσα Ἐκκλησία, μέ ἀφορμή τὸν ἑορτασμό τῶν ἐφόρων τῆς παιδείας μας τριῶν Ἱεραρχῶν, σᾶς διαβεβαιώνουμε πὺς εὐρισκόμεθα μέ ὅλες μας τίς δυνάμεις στό πλευρό σας, ἀρωγοί σέ κάθε σας ἀνάγκη.

Στίς προσπάθειές σας γιά τήν ἐκπλήρωση τῶν κοινῶν μας στόχων ἐν μέσῳ ἀντίξων συνθηκῶν, οἱ ὁποῖες ἀπαιτοῦν θυσιαστικό φρόνημα καί ὑπέρβαση δυνάμεων, προσευχόμεθα μέ θέρμη, ὥστε τό παράδειγμα τῶν τριῶν μεγάλων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας νά σᾶς ἐμπνέει καί νά σᾶς ἐνισχύει.

Μέ πατρική ἀγάπη καί θερμές εὐχές

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΜΗΝΥΜΑ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟ
ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ
(30 Ιανουαρίου 2017)

Πρός τούς μαθητές καί τίς μαθήτριες
όλων τών έλληνικών Σχολείων

Αγαπητά μας παιδιά,

Σήμερα εορτάζουν τρεῖς Ἅγιοι, τρεῖς Ἱεράρχες ὅπως τούς ἀποκαλεῖ ἡ Ἐκκλησία μας, ἀφοῦ καί οἱ τρεῖς ἀναδείχτηκαν ἐπίσκοποι. Ἄν καί ἔζησαν πρὶν 17 περίπου αἰῶνες, ἡ Ἐκκλησία ὄχι μόνον τούς τιμᾷ, ἀλλά τούς ἔχει ἀνακηρύξει καί προστάτες τῆς Παιδείας. Ποιᾷ παιδείας ὁμως; Μήπως παιδείας, ἡ ὁποία ρίχνει ὅλο τό βάρος της στήν ἀνάπτυξη τῆς λογικῆς, παραμελώντας καί ἄλλα κέντρα τῆς ἀνθρώπινης ὕπαρξης, ὅπως τό συναίσθημα καί τό σῶμα; Μήπως παιδείας, ἡ ὁποία διαμορφώνει ἀνθρώπους πού εἶναι σέ θέση νά σκέφτονται μόνον τήν ἀτομική τους ἐξέλιξη, ἀδιαφορώντας γιά τόν συνάνθρωπό τους καί γιά τά μεγάλα προβλήματα τῆς οἰκουμένης; Μήπως παιδείας, πού ἀξιολογεῖ τούς ἀνθρώπους ἀνάλογα μέ τίς ἐπιδόσεις τους, ἀδιαφορώντας γιά τά ἰδιαίτερα χαρίσματα καί χαρακτηριστικά του κάθε μαθητῆ ξεχωριστά;

Δέν εἶναι αὕτη ἡ παιδεία πού ὁραματίστηκαν οἱ τρεῖς Ἱεράρχες, ὁ Μέγας Βασίλειος, ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος καί ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Ἄν καί οἱ τρεῖς ἔφτασαν στήν κορυφή τῆς ἐπιστήμης τοῦ καιροῦ τους, ἄν καί οἱ τρεῖς εἶχαν τήν εὐκαιρία νά ἀποκτήσουν φήμη καί πλοῦτο, προτίμησαν νά ἀφιερῶσουν τή ζωή τους στήν ὑπηρεσία τῶν ἀνθρώπων τοῦ καιροῦ τους, ἀγωνιζόμενοι γιά μεγάλα κοινωνικά προβλήματα, ὅπως ἡ ἀμάθεια καί ἡ κοινωνική ἀδικία.

Παρά τά μεγάλα τους χαρίσματα καί τήν μόρφωσή τους, δέν κλείστηκαν σ' ἓνα γραφεῖο ἢ ἓνα ἐργαστήριο. Δέν ἔκαναν τήν γνώση αὐτοσκοπό. Ἡ ματιά τους ἦταν διαρκῶς στραμμένη στά μεγάλα προβλήματα τῆς ἐποχῆς τους, πού δέν διαφέρουν καί πολύ ἀπό αὐτά τῆς δικῆς μας ἐποχῆς. Ἀφουγκράστηκαν τόν πόνο τῶν ἀνθρώπων, τόν ἔκαναν δικό τους καί θέλησαν νά τόν ἀπαλύνουν μέ κάθε τρόπο. Ἐτσι τά ταλέντα καί οἱ γνώσεις τούς ἔγιναν ἐργαλεῖα ἀγάπης.

Ὁ Μέγας Βασίλειος δημιούργησε τήν Βασιλειάδα, πολιτεία ἀγάπης γιά ἀνθρώπους καί κάθε ἀνάγκης.

Ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος δέν ἔπαψε στιγμή νά ἀναλώνεται γιά τήν ἐπισκοπή του.

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ἀρχικά στήν Ἀντιόχεια καί κατόπιν στήν Κωνσταντινούπολη, θέλησε νά μὴν ἀφήσει οὔτε ἓναν ἄστεγο χωρίς στέγη, οὔτε ἓνα φτωχό χωρίς τροφή, οὔτε μία χήρα ἢ ἓνα ὀρφανό χωρίς συμπαράσταση.

Παράλληλα, καί οἱ τρεῖς ἔγραψαν ἔργα πού ἀκόμη διδάσκονται σέ πανεπιστήμια ὅλου του κόσμου. Δέν ἀποσκοποῦσαν ὅμως στήν προσωπική τους καταξίωση. Τό ἐνδιαφέρον τούς στράφηκε στή διαμόρφωση ἀνθρώπων, ὄχι μόνον μέ γνώσεις, ἀλλά καί ἦθος, ἀρχές καί ἀξίες, ὅπως ἡ ἀγάπη καί ἡ δικαιοσύνη. Δίδαξαν μέ τόν λόγο, τήν πένα, κυρίως ὅμως μέ τή ζωή τους, πώς ὁ καλύτερος κόσμος θά προέλθει ἀπό ἀνθρώπους μέ ὑψηλή μόρφωση, ἐσωτερική γαλήνη καί ἔργα ἀγάπης πρὸς ὅλους τούς ἀνθρώπους ἀδιακρίτως.

Τέτοια Παιδεία χρειαζόμαστε σήμερα. Ἡ γνώση καί ἡ τεχνολογία ἐξελίσσονται μέ ραγδαίους ρυθμούς, ἡ εὐαισθησία καί ἡ ἀνθρωπιά ὅμως ὅλο καί ὑποχωροῦν. Ἡ ἐπιστήμη προοδεύει, ὁ κόσμος ὅμως συνεχίζει νά φοβᾶται, νά ἀγωνιᾶ καί νά ἀπελπίζεται. Νά, λοιπόν, γιατί οἱ τρεῖς Ἱεράρχες ἔρχονται σήμερα νά προτείνουν ἐκπαιδευτικό σύστημα μέ προτεραιότητα τόν ἄνθρωπο καί τίς ἀνάγκες ὄχι μόνο τοῦ μυαλοῦ, ἀλλά καί τῆς καρδιάς του. Οἱ τρεῖς Ἱεράρχες χτυποῦν σήμερα τήν πόρτα τῶν σχολείων μας καί μᾶς καλοῦν νά ἀνακαλύψουμε τό ἀληθινό νόημα τῆς γνώσης. Ἐκεῖνοι τό βρῆκαν. Ἄς τούς ζητήσουμε νά μᾶς ἐμπνέουν πάντοτε, ὥστε παράλληλα μέ τή γνώση νά βρίσκουμε τήν ἀληθινὴ χαρά πού προσφέρει Ἐκεῖνος πού τόσο πολὺ πίστεψαν καί ἀγάπησαν στή δική τους ἁγιασμένη πορεία: Τόν Χριστό μας.

Ἡ χάρη τους νά σᾶς συνοδεύει πάντα στήν προσπάθειά σας.

Μέ πατρική ἀγάπη καί θερμές εὐχές

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ